

TIESAS SPRIEDUMS (Tiesas plēnums)

2004. gada 13. jūlijā *

Lieta C-27/04

Eiropas Kopienų Komisija, ko pārstāv M. Petits [*M. Petite*], A. van Solinžs [*A. van Solinge*] un P. Ālto [*P. Aalto*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienības Padomi, ko pārstāv Ž. K. Pīrī [*J.-C. Piris*], T. Midltons [*T. Middleton*] un H. Monteiro [*J. Monteiro*], pārstāvji,

atbildētāja,

* Tiesvedības valoda — franču.

par prasību atcelt Padomes 2003. gada 25. novembra pieņemtos aktus, proti: lēmumus nepieņemt attiecībā uz Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku formālos instrumentus, ko paredz Komisijas ieteikumi atbilstoši EKL 104. panta 8. un 9. punktam, un secinājumus, kas pieņemti attiecībā uz katru no šīm divām dalībvalstīm, ar nosaukumu “Padomes secinājumi par [attiecīgi, Francijas Republikas un Vācijas Federatīvās Republikas] rīcības vērtējumu pēc Padomes ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 7. punktu, un par jaunu deficīta samazināšanas pasākumu izvērtēšanu nolūkā novērst pārmērīga deficīta situāciju” tiktāl, ciktāl ar šiem secinājumiem tiek apturēta pārmērīga deficīta novēršanas procedūra, izmantots instruments, ko neparedz Līgums, un grozīti ieteikumi, par kuriem Padome pieņēma lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu.

TIESA (Tiesas plēnums)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs V. Skouris [*V. Skouris*], palātu priekšsēdētāji P. Janns [*P. Jann*], K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Gulmans [*C. Gulmann*] (referents), Ž. P. Puisošē [*J.-P. Puissochet*] un H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], F. Makena [*F. Macken*], N. Kolnerika [*N. Colneric*], S. fon Bārs [*S. von Bahr*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] un K. Lēnartss [*K. Lenaerts*],

ģenerālvokāts A. Ticano [*A. Tizzano*],
sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contet*], galvenā administratore,

ievērojot Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 13. februāra lēmumu izskatīt lietu paātrinātā procesā saskaņā ar Tiesas Reglamenta 62.a pantu,

noklausījusies lietas dalībnieku mutvārdu apsvērumus tiesas sēdē 2004. gada 28. aprīlī,

uzklausījusi ģenerālvokātu,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasības pieteikumu, ko Tiesas kanceleja saņēmusi 2004. gada 27. janvārī, Eiropas Kopienų Komisija saskaņā EKL 230. pantu iesniedza prasību atcelt Eiropas Savienības Padomes 2003. gada 25. novembra aktus, proti:

— lēmumus nepieņemt attiecībā uz Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku formālos instrumentus, ko paredz Komisijas ieteikumi atbilstoši EKL 104. panta 8. un 9. punktam, un

- secinājumus, kas pieņemti attiecībā uz katru no šīm divām dalībvalstīm, ar nosaukumu “Padomes secinājumi par [attiecīgi, Francijas Republikas un Vācijas Federatīvās Republikas] rīcības vērtējumu pēc Padomes ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 7. punktu, un par jaunu deficīta samazināšanas pasākumu izvērtēšanu nolūkā novērst pārmērīga deficīta situāciju” (turpmāk tekstā — “Padomes secinājumi”) tiktāl, ciktāl ar šiem secinājumiem uz laiku tiek apturēta procedūra, ar ko novērš pārmērīgu valsts budžeta deficītu (turpmāk tekstā — “pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra”), izmantots instruments, ko neparedz Līgums, un grozīti ieteikumi, par ko Padome pieņēma lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 EKL 104. pants nosaka:

“1. Dalībvalstis izvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

2. Lai identificētu nopietnas kļūdas, Komisija uzrauga budžeta un valsts parāda kopapjoma dinamiku dalībvalstīs. Komisija īpaši pārbauda budžeta disciplīnas ievērošanu [..]

[..]

5. Ja Komisija uzskata, ka dalībvalstī pastāv vai var rasties pārmērīgs budžeta deficīts, Komisija adresē Padomei atzinumu.

6. Padome, izskatījusi apsvērumus, ko var būt sniegusi attiecīgā dalībvalsts, un pēc Komisijas ieteikuma ar kvalificētu balsu vairākumu, pamatojoties uz vispārēju novērtējumu, pieņem lēmumu par to, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

7. Ja saskaņā ar 6. punktu atzīts, ka pārmērīgs deficīts pastāv, Padome attiecīgai dalībvalstij sniedz ieteikumus, lai noteiktā termiņā to novērstu. Ievērojot 8. punktu, šos ieteikumus nedara zināmus atklātībā.

8. Ja Padome konstatē, ka pēc tās ieteikumiem noteiktajā termiņā nav veikta nekāda efektīva rīcība, tā ieteikumus var darīt zināmus atklātībā.

9. Ja dalībvalsts arī turpmāk neīsteno Padomes ieteikumus, Padome var pieņemt lēmumu pieprasīt, lai dalībvalsts noteiktā termiņā veic deficīta samazināšanas pasākumus, ko Padome atzinusi par vajadzīgiem, lai labotu stāvokli.

Tādā gadījumā Padome var lūgt attiecīgo dalībvalsti iesniegt ziņojumus pēc īpaša grafika, lai pārbaudītu, kā šī dalībvalsts tiecas panākt noregulējumu.

10. Attiecībā uz šā panta 1. līdz 9. punktu nedrīkst īstenot šā Līguma 226. un 227. pantā paredzētās tiesības griezties Tiesā.

11. Ja kāda dalībvalsts nepilda saskaņā ar 9. punktu pieņemtu lēmumu, Padome var pieņemt lēmumu piemērot vai — attiecīgos gadījumos — pastiprināt vienu vai vairākus no šiem pasākumiem:

- izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts pirms obligāciju un vērtspapīru emisijas publicē tādu papildu informāciju, kādu norāda Padome;
- aicināt Eiropas Investīciju banku pārskatīt aizdevumu politiku attiecībā uz šo dalībvalsti;
- izvirzīt prasību, lai attiecīgā dalībvalsts Kopienai bez procentiem deponē atbilstīgu naudas summu līdz laikam, kad Padome atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts ir novērsts;
- uzlikt atbilstīgas sodanaudas.

Padomes priekšsēdētājs pieņemtos lēmumus dara zināmus Eiropas Parlamentam.

12. Padome atceļ dažus vai visus savus lēmumus, kas minēti 6. līdz 9. punktā un 11. punktā, ja tā atzīst, ka pārmērīgais budžeta deficīts attiecīgajā dalībvalstī ir

novērsts. Ja Padome ieteikumus ir iepriekš darījusi zināmus atklātībā, tad, līdzko atcelts lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 8. punktu, tā nāk klajā ar publisku paziņojumu, ka attiecīgā dalībvalstī vairs nepastāv pārmērīgs budžeta deficīts.

13. Lēmumus, kas minēti no 7. līdz 9. punktam, kā arī 11. un 12. punktā, Padome pieņem pēc Komisijas ieteikuma ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko vērtē saskaņā ar 205. panta 2. punktu, neņemot vērā attiecīgās dalībvalsts pārstāvja balsi.

14. Citi noteikumi, kas attiecas uz šajā pantā aprakstītās procedūras īstenošanu, ir izklāstīti Protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kurš pievienots šim Līgumam.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu un ECB, ar vienprātīgu lēmumu pieņem attiecīgus noteikumus, kas pēc tam aizstāj minēto Protokolu.

[..]"

³ Saskaņā ar EKL 104. panta 9. un 13. punktu, skatot to kontekstā ar EKL 122. panta 3. un 5. punktu, ja Padome pieņem 9. punktā paredzēto lēmumu, to dalībvalstu balstiesības, kuras nav pieņēmušas vienoto valūtu, uz laiku atņem.

4 Eiropadome Rezolūcijā par Stabilitātes un izaugsmes paktu, kas pieņemta 1997. gada 17. jūnijā Amsterdamā (OV C 236, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija Rezolūcija”), ir atgādinājusi par budžeta disciplīnas nodrošināšanas būtisko nozīmi Ekonomiskās un monetārās savienības (turpmāk tekstā — “EMS”) trešajā posmā un pieņēmusi dalībvalstīm, Komisijai un Padomei adresētas pamatnostādnes.

5 Šīs Rezolūcijas pamatnostādnēs attiecībā uz Padomi noteikts, ka tā:

“1. apņemas stingri un ātri īstenot visus tās kompetencē esošos stabilitātes un izaugsmes pakta elementus; tā iespējami ātri pieņems visus nepieciešamos lēmumus Līguma 103. un 104. panta [..] ietvaros;

[..]

3. ir aicināta vienmēr piemērot sankcijas, ja iesaistītā dalībvalsts neveic nepieciešamos pasākumus, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu saskaņā ar Padomes ieteikumiem;

[..]

6. ir aicināta vienmēr rakstiski izklāstīt iemeslus, kas attaisno lēmumu nerīkoties, ja jebkurā pārmērīga budžeta deficīta vai budžeta stāvokļa uzraudzības procedūras stadijā Padome nav lēmusi pēc Komisijas ieteikuma, vienlaicīgi šādā gadījumā darot zināmu atklātībā, kā katra dalībvalsts ir balsojusi.”

- 6 Padomes 1997. gada 7. jūlija Regula (EK) Nr. 1467/97 par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu (OV L 209, 6. lpp.), tās 2. un 3. iedaļā paredz:

“2. iedaļa

Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras paātrināšana

3. pants

[..]

3. Padomei jāizlemj, vai pastāv pārmērīgs budžeta deficīts saskaņā ar 104. [..] panta 6. punktu, trīs mēnešu laikā no paziņojuma brīža, kā tas noteikts Regulas (EK) Nr. 3605/93 4. panta 2. un 3. punktā. Ja tā saskaņā ar 104. [..] panta 6. punktu nolemj, ka pastāv pārmērīgs budžeta deficīts, Padome saskaņā ar 104. [..] panta 7. punktu vienlaicīgi sniedz ieteikumus attiecīgajai dalībvalstij.

4. Padomes ieteikums, ko tā sniedz saskaņā ar 104.[..] panta 7. punktu, labākajā gadījumā paredz četru mēnešu termiņu, kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jārikojas. Padomes ieteikums nosaka termiņu arī pārmērīgā budžeta deficīta novēršanai; tam, ja vien nepastāv īpaši apstākļi, jābūt pilnībā novērstam nākamajā gadā pēc tā konstatēšanas.

4. pants

1. Jebkuru Padomes lēmumu nākt klajā ar saviem ieteikumiem, kad ir konstatēts, ka izpaliek efektīva rīcība saskaņā ar 104. [..] panta 8. punktu, tā pieņem tūlīt pēc tam, kad beidzies termiņš, ko nosaka šīs regulas 3. panta 4. punkts.

[..]

5. pants

Jebkurš Padomes lēmums mudināt attiecīgo iesaistīto dalībvalsti [pieprasīt attiecīgajai iesaistītajai dalībvalstij] īstenot pasākumus budžeta deficīta samazināšanai saskaņā ar 104. [..] panta 9. punktu Padomei jāpieņem viena mēneša laikā pēc Padomes lēmuma, kurā tā konstatē, ka izpaliek efektīva rīcība saskaņā ar 104. [..] panta 8. punktu.

6. pants

Kad rodas apstākļi 104. [..] panta 11. punkta piemērošanai, Padome piemēro sankcijas saskaņā ar 104. [..] panta 11. punktu. Jebkuru tādu lēmumu pieņem ne

vēlāk kā divus mēnešus pēc Padomes lēmuma, kas mudina attiecīgo iesaistīto dalībvalsti [pieprasa attiecīgajai iesaistītajai dalībvalstij] veikt pasākumus saskaņā ar 104. [..] panta 9. punktu.

7. pants

Ja iesaistītā dalībvalsts nespēj rīkoties saskaņā ar šādiem Padomes lēmumiem saskaņā ar 104. [..] panta 7. un 9. punktu, Padome savu lēmumu piemērot sankcijas saskaņā ar 104. [..] panta 11. punktu pieņem desmit mēnešu laikā no paziņojuma brīža, ievērojot Regulu (EK) Nr. 3605/93, kā tas norādīts šīs regulas 3. panta 3. punktā. Paātrinātu procedūru izmanto tīši ieplānota deficīta gadījumā, ko Padome uzskata par pārmērīgu.

[..]

3. iedaļa

Atlikšana [apturēšana] uz laiku un uzraudzība

9. pants

1. Pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru var atlikt [apturēt] uz laiku:

- ja attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar 104. [..] panta 7. punktu,

— ja attiecīgā iesaistītā dalībvalsts rīkojas atbilstoši paziņojumiem [pieprasījumiem], kas sniegti saskaņā ar 104. [...] panta 9. punktu.

2. To laiku, kamēr šī procedūra ir pagaidām atcelta [apturēta], neiekļauj ne desmit mēnešu termiņā, kas norādīti šīs regulas 7. pantā, ne divu mēnešu termiņā, kas norādīti šīs regulas 6. pantā.

[..]”

Atbilstošie fakti

Padomes lēmumi saskaņā ar EKL 104. panta 6. un 7. punktu

- 7 Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra pret Vācijas Federatīvo Republiku tika uzsākta 2002. gada novembrī. Ar 2003. gada 21. janvāra Lēmumu 2003/89/EK par pārmērīgu budžeta deficītu Vācijā, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 6. punktu (OV L 34, 16. lpp.), Padome saskaņā ar Komisijas ieteikumu nolēma, ka šajā dalībvalstī pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu un Regulas Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu tā ieteica Vācijas valdībai ar dažādu pasākumu palīdzību iespējami ātri novērst šo deficītu. Padome noteica 2003. gada 21. maiju par termiņu, līdz kuram bija jāīsteno ieteiktie pasākumi. Tā kā Vācijas Federatīvās Republikas īstenotie pasākumi tajā laikā tika uzskatīti par efektīviem, pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika netieši uz laiku apturēta.

- 8 Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra pret Francijas Republiku tika uzsākta 2003. gada aprīlī. Ar 2003. gada 3. jūnija Lēmumu 2003/487/EK par pārmērīgu budžeta deficītu Francijā, piemērojot Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 104. panta 6. punktu (OV L 165, 29. lpp.), Padome saskaņā ar Komisijas ieteikumu pieņēma lēmumu par to, ka šajā dalībvalstī pastāv pārmērīgs budžeta deficīts. Saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu un Regulas Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu tā ieteica Francijas valdībai ar dažādu pasākumu palīdzību iespējami ātri un, vēlākais, līdz 2004. gadam novērst šo deficītu. Tā noteica 2003. gada 3. oktobrī par galīgo termiņu nepieciešamo pasākumu īstenošanai.

Komisijas ieteikumi saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu

- 9 2003. gada 8. oktobrī Komisija saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu sniedza Padomei ieteikumu lēmumam, lai tā konstatētu, ka Francijas Republika nav efektīvi rīkojusies pēc Padomes ieteikumiem, kas sniegti, piemērojot EKL 104. panta 7. punktu.
- 10 2003. gada 21. oktobrī Komisija ieteica Padomei pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu un pieprasīt, lai Francijas Republika īsteno pasākumus nolūkā samazināt tās budžeta deficītu. Komisija Padomei ieteica pieprasīt, lai šī dalībvalsts novērst pārmērīgu budžeta deficīta pastāvēšanu vēlākais 2005. gadā un 2004. gadā panāk budžeta deficīta ikgadēju konjunktūras svārstībām atbilstošu samazinājumu 1% apmērā no tās iekšzemes kopprodukta (turpmāk tekstā — "IKP").
- 11 Attiecībā uz Vācijas Federatīvo Republiku Komisija galu galā uzskatīja, ka pēc Padomes saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu sniegtajiem ieteikumiem īstenotie pasākumi bija neatbilstoši. Tādēļ Komisija 2003. gada 18. novembrī ieteica Padomei

pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu, lai konstatētu, ka Vācijas Federatīvās Republikas veiktā rīcība pārmērīga budžeta deficīta novēršanai nav bijusi atbilstoša.

- 12 Tajā pašā dienā Komisija ieteica Padomei saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu pieņemt lēmumu un pieprasīt, lai Vācijas Federatīvā Republika īsteno pasākumus tās deficīta samazināšanai. Komisija Padomei jo īpaši ieteica pieprasīt, lai šī dalībvalsts novērs pārmērīga budžeta deficītu vēlākais 2005. gadā un 2004. gadā panāk budžeta deficīta ikgadēju konjunktūras svārstībām atbilstošu samazinājumu 0,8 % apmērā no tās IKP.

Padomes (ekonomisko un finanšu lietu) 2003. gada 25. novembra sesija

- 13 2003. gada 25. novembra sesijas laikā Padome balsoja par Komisijas ieteikumiem Padomes lēmumiem saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu attiecībā uz Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku. Atbilstoši EKL 104. panta 13. punktam abos šajos balsojumos piedalījās visas dalībvalstis, izņemot attiecīgās dalībvalstis. Tā kā nepieciešamais balsu vairākums netika iegūts, lēmumi netika pieņemti.
- 14 Padome balsoja arī par Komisijas ieteikumiem Padomes lēmumiem saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu attiecībā uz tām pašām dalībvalstīm. Atbilstoši EKL 104. panta 13. punktam, kā arī EKL 122. panta 3. un 5. punktam abos šajos balsojumos piedalījās tikai tās dalībvalstis, kas ir pieņēmušas vienoto valūtu, izņemot attiecīgās dalībvalstis. Tā kā nepieciešamais balsu vairākums netika iegūts, lēmumi netika pieņemti.

- 15 Tajā pašā dienā, attiecībā uz lēmumiem piemērojot balsošanas noteikumus, kas paredzēti EKL 104. panta 9. punktā, Padome pieņēma pēc būtības vienādus secinājumus attiecībā uz katru no abām attiecīgajām dalībvalstīm.
- 16 Tā savu secinājumu 1. punktā norādīja elementus, ko tā ņemusi vērā, vērtējot attiecīgās dalībvalsts budžeta situāciju.
- 17 Padome to pašu secinājumu 2. punktā norādīja, ka attiecīgā dalībvalsts ir īstenojusi vairākus pasākumus, vadoties pēc ieteikumiem, kas tai sniegti saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu.
- 18 Tā 3. punktā "izsaka atzinību, ka [attiecīgā dalībvalsts] publiski ir uzņēmusies saistības īstenot visus nepieciešamos pasākumus budžeta deficīta samazināšanai zem 3% no IKP līdz, vēlākais, 2005. gadam".
- 19 Attiecīgajai dalībvalstij paredzētos ieteikumus Padome 4. punktā izsaka "Komisijas ieteikumu un [minētās dalībvalsts] saistību kontekstā". Ieteikumi jo īpaši attiecas uz ilgadēju budžeta deficīta samazināšanu 2004. un 2005. gadā, kā arī uz centieniem turpināt budžeta sakārtošanu pēc 2005. gada. Padome iesaka arī "iespējami ātri un, vēlākais, līdz 2005. gadam novērst esošo pārmērīgo budžeta deficītu".

20 Secinājumu 5. un 6. punkta redakcija ir šāda:

“5. Ievērojot augšminētos ieteikumus un saistības, ko uzņēmusies [attiecīgā dalībvalsts], Padome nolēma šajā stadijā nepieņemt lēmumu, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu Padomes lēmumam saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu.

6. Padome nolemj uz laiku apturēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz [minēto dalībvalsti]. Padome ir gatava pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu, pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, ja [attiecīgā dalībvalsts] nerīkosies saskaņā ar šajos secinājumos minētajām saistībām, kā tas varētu izrietēt no vērtējuma saskaņā ar zemāk minēto 7. punktu.”

21 7. punktā Padome aicina attiecīgās dalībvalstis iesniegt ziņojumus, nenorādot precīzu grafiku, kā arī mudina Padomi un Komisiju izvērtēt šo dalībvalstu sasniegto progresu.

Lietas dalībnieku prasījumi

22 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt, pirmkārt, Padomes lēmumus nepieņemt formālos instrumentus, kas ietverti Komisijas ieteikumos saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu, un, otrkārt, Padomes secinājumus tiklīdz, ciktāl ar šiem secinājumiem uz laiku tiek

apturēta pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, izmantots instruments, ko neparedz Līgums, un grozīti ieteikumi, par ko Padome ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu;

— piespriet Padomei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

23 Padomes prasījumi Tiesai ir šādi:

— pasludināt prasību par nepieņemamu;

— pakārtoti, to noraidīt;

— piespriet Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par prasības pieņemamību

24 Padome atsaucas uz iebildi par Komisijas prasības nepieņemamību tiktāl, ciktāl ar to tiek prasīts atcelt Padomes atturēšanos pieņemt formālos instrumentus, kas ietverti Komisijas ieteikumos saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu, kā arī Padomes secinājumus par, attiecīgi, Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku.

Par prasību atcelt Padomes atturēšanos pieņemt formālos instrumentus, kas ietverti Komisijas ieteikumos saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu

Lietas dalībnieku argumenti

- 25 Padome norāda, ka, nepieņemot Komisijas ieteikumus, tā pat netieši nav pieņēmusi jebkādu lēmumu, par kuru var celt prasību. Tā atgādina, ka atbilstoši Līgumam iestādei var prasīt pieņemt lēmumu saskaņā ar prasību par iestādes bezdarbību, kas paredzēta EKL 232. pantā. Atbilstoši šiem noteikumiem Komisija var griezties Tiesā, lai konstatētu, ka, nepieņemot lēmumu, Padome pārkāpj Līgumu. Tomēr šajā gadījumā nosacījumi šī tiesiskā līdzekļa izmantošanai nav izpildīti. No vienas puses, Komisija neaicināja Padomi pieņemt lēmumu. No otras puses, Padomei nebija juridiska pienākuma pieņemt lēmumus, kas minēti EKL 104. panta 8. un 9. punktā. Jebkurā gadījumā bezdarbību tai pārmest nevar, jo Padome par Komisijas ieteikumiem balsoja.
- 26 Padome apgalvo, ka 2003. gada 30. septembra spriedums lietā C 76/01 P *Eurocoton* u. c./Padome (Krājumā vēl nav publicēts), kurā Tiesa nosprieda, ka, Padomei nepieņemot Regulu par galīgām antidempinga nodevām, par kuru Komisija bija iesniegusi priekšlikumu, tika izraisītas tiesiskas sekas attiecībā uz indivīdiem un radīts apstrīdams akts, uz šo gadījumu neattiecas. Šajā sakarā tā norāda, ka antidempinga procedūra atšķirībā no pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras tieši skar noteiktus uzņēmējus, attiecībā uz kuriem ir jānodrošina to procesuālo garantiju, kuras tiem piešķir Kopienas tiesiskais regulējums, efektivitāte. Turklāt antidempinga procedūras ietvaros Padome vairs nevar pieņemt Komisijas priekšlikumu pēc šim nolūkam paredzētā termiņa beigām. Minētais neattiecas uz Komisijas sniegtajiem ieteikumiem Padomei EKL 104. panta 8. un 9. punkta ietvaros.

Tā kā nekāds obligāts un galīgs termiņš nav beidzies, Padome saglabā tiesības pieņemt minētos ieteikumus un Komisija saglabā tiesības lūgt pieņemt tās ieteikumus vai arī sagatavot jaunus ieteikumus.

- 27 Atbildot Komisija norādīja, ka saskaņā ar EKL 104. panta radīto sistēmu balsojums, ar kuru Padome lemj par Komisijas ieteikumu konstatēt saskaņā ar šī paša panta 8. punktu vai pieprasīt saskaņā ar 9. punktu, jebkurā gadījumā rada vai nu pozitīvu, vai negatīvu lēmumu atbilstoši balsojuma rezultātam un tādējādi rada apstrīdamu aktu atbilstoši judikatūrai, kas izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Eurocoton* u. c./Padome.
- 28 Visbeidzot, atsakoties konstatēt, ka Francijas Republika un Vācijas Federatīvā Republika nav veikušas nekādus efektīvus pasākumus, Padome, kaut arī netiešā veidā, ir pieņēmusi lēmumu, ka pretēji Komisijas viedoklim šīs divas valstis faktiski ir veikušas efektīvus pasākumus.

Tiesas vērtējums

- 29 Ir jānorāda, ka, saskaņā ar EKL 104. panta 13. punktu un neskarot EKL 122. panta 3. un 5. punktu, gadījumos, kad Padome pieņem lēmumus, kas minēti 104. panta 7.–9. punktā, tā lemj pēc Komisijas ieteikuma ar divu trešdaļu balsu vairākumu, ko vērtē saskaņā ar EKL 205. panta 2. punktu, neņemot vērā attiecīgās dalībvalsts pārstāvja balsi.

- 30 Attiecīgi, saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu pieņemts Padomes lēmums ieteikumus darīt zināmus atklātībā, ja tā konstatē, ka, atbildot uz tiem, nav veikta nekāda efektīva rīcība, var tikt pieņemts vienīgi ar vairākumu, kāds norādīts iepriekšējā šī sprieduma punktā. Minētais ir spēkā arī attiecībā uz Padomes lēmumu, kas paredzēts EKL 104. panta 9. punktā, ar ko var pieprasīt, lai attiecīgā dalībvalsts noteiktā termiņā veic budžeta deficīta samazināšanas pasākumus, ko Padome atzinusi par vajadzīgiem, lai labotu pārmērīga budžeta deficīta stāvokli.
- 31 Tādējādi gadījumos, kad Komisija iesaka Padomei pieņemt lēmumu EKL 104. panta 8. un 9. punkta ietvaros un Padomē nepieciešamais vairākums netiek sasniegts, minēto noteikumu izpratnē nekāds lēmums netiek pieņemts.
- 32 Turklāt nepastāv jebkādi Kopienas tiesību noteikumi, kas noteiktu termiņu, pēc kura beigām netiešs lēmums EKL 104. panta 8. un 9. punkta ietvaros ir uzskatāms par pieņemtu, un kas noteiktu šī lēmuma saturu.
- 33 Kaut arī saskaņā ar Regulas Nr. 1467/97 16. apsvērumu ir taisnība, ka pārmērīgā budžeta deficīta nopietnā problēma trešajā posmā visām iesaistītajām pusēm liek steigšus rīkoties un ka minētā Regula nosaka termiņus, kas ir jāievēro, patiesībai atbilst arī tas, ka šo termiņu beigas neliedz iespēju Padomei pieņemt Komisijas ieteiktos aktus. Faktiski, kā tas izriet no Regulas Nr. 1467/97 12. apsvēruma, tajā noteiktie termiņi nepieciešami, lai nodrošinātu pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras raitu un efektīvu ieviešanu. Secināt, ka, beidzoties termiņam, Padome zaudē pilnvaras pieņemt Komisijas ieteiktos aktus minētās procedūras ietvaros, būtu pretrunā ar šo mērķi. Šāda tiesību zaudēšana nepieciešamības gadījumā prasītu procedūras atsākšanu.

- 34 Ievērojot iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka Padomes atturēšanās pieņemt Komisijas ieteiktos aktus, kas ir paredzēti EKL 104. panta 8. un 9. punktā, nerada apstrīdamus aktus EKL 230. panta.
- 35 Ir svarīgi norādīt, ka gadījumā, ja Padome nepieņem formālos instrumentus, ko iesaka Komisija EKL 104. panta 8. un 9. punkta ietvaros, pēdējā var izmantot tiesiskās aizsardzības līdzekli, kas paredzēts EKL 232. pantā, ievērojot šajā pantā noteiktos nosacījumus.
- 36 Ievērojot iepriekš minēto, prasība ir nepieņemama tiktāl, ciktāl tās mērķis ir atcelt Padomes lēmumu par atturēšanos pieņemt instrumentus, kas ietverti Komisijas ieteikumos saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu.

Par prasību atcelt Padomes secinājumus par, attiecīgi, Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku

Lietas dalībnieku argumenti

- 37 Padome norāda, ka tās secinājumi ir politiskas dabas dokumenti, nevis akti ar tiesiskām sekām. Šie secinājumi nekādā veidā neaizskar Komisijas prerogatīvas. Šo secinājumu vienīgais mērķis un sekas ir konstatēt situācijas attīstību pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā pēc tam, kad Padome ir izskatījusi un nav pieņēmusi Komisijas ieteikumus.

- 38 Pret Vācijas Federatīvo Republiku un Francijas Republiku uzsākto pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru apturēšana uz laiku nekādi neizriet no pašiem secinājumiem. Tā automātiski izriet no fakta, ka Padome nepieņēma Komisijas ieteikumus, un Padomei šajā sakarā nebija jāpieņem tiešs un juridiski saistošs lēmums.
- 39 Šajā sakarā Padome norāda, ka vienīgi Regulas Nr. 1467/97 9. panta 1. punkts paredz pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru apturēt uz laiku. Šie noteikumi apturēšanu uz laiku paredz vienīgi divos noteiktos gadījumos, nenorādot, kādos citos gadījumos iespējama vai aizliegama apturēšana uz laiku, kā arī neizveidojot nekādu mehānismu, ar kuru varētu tikt konstatēts vai paziņots par procedūras apturēšanu uz laiku. Uzsāktās procedūras apturēšana bija implicīta. Tā izrietēja no tāda termiņa beigām, kas tika noteikts aktā, ko pieņēma saskaņā ar EKL 104. panta 7. vai 9. punktu.
- 40 Jebkurā gadījumā fakts, ka Padome tās politiskajos secinājumos par šo apturēšanu norādīja tieši, nekādā veidā negroza faktu, ka šiem secinājumiem nebija tiesisku seku. No minētā izriet, ka to iespējamā atcelšana negrozīs uzsāktās pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras faktisko vai tiesisko situāciju.
- 41 Komisija norāda, ka, ja šīs uzsāktās procedūras pret Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku apturēšana uz laiku automātiski izrietētu no lēmuma nepieņemt Komisijas ieteikumus, Padome būtu varējusi aprobežoties ar vienkāršu konstatējumu, ka tā ir uz laiku apturēta, un nepieņemt par to formālu lēmumu ar jauniem ieteikumiem.
- 42 Faktiski pārmērīga budžeta deficīta procedūru var apturēt uz laiku tikai divos gadījumos, kas norādīti Regulas Nr. 1467/97 9. panta 1. punktā. Attiecīgi, tā kā Padome atteicās konstatēt, ka attiecīgās dalībvalstis nav efektīvi rīkojušās, tādējādi pieņemot lēmumu, ka tās ir ievērojušas ieteikumus, kas tika pieņemti EKL 104. panta

7. punkta ietvaros, tā uzsāktā pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru būtu varējusi apturēt uz laiku vienīgi ar lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar šajā pantā noteiktajiem piemērojamajiem procesa un balsošanas noteikumiem. Tomēr, kā norādīja Komisija, Padomes secinājumi tika pieņemti saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktā noteiktajiem procesa un balsošanas noteikumiem.

- 43 Padomes secinājumi ir *sui generis* akti, kuru galvenās tiesiskās sekas ir ļaut Padomei un attiecīgajām dalībvalstīm atkāpties no saistošā juridiskā ietvara, kuru nosaka EKL 104. pants un Regula Nr. 1467/97, aizstājot to ar jaunām pamatnostādnēm, ar kurām tiek regulēts EKL 104. panta 9. punkta piemērošanas nosacījumu vērtējums, un ar jaunu ietvaru pārmērīga budžeta deficīta uzraudzīšanai attiecīgajās dalībvalstīs.

Tiesas vērtējums

- 44 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, prasība atcelt tiesību aktu ir ierosināma par visiem iestāžu pieņemtajiem noteikumiem, kuru mērķis ir radīt tiesiskas sekas, neatkarīgi no to būtības vai formas [skat. 1971. gada 31. marta spriedumu lietā 22/70 Komisija/Padome (t. s. "AETR" lieta), *Recueil* 1971, 263. lpp., 42. punkts, un 1994. gada 2. marta spriedumu lietā C 316/91 Parlaments/Padome, *Recueil* 1994, I-625. lpp., 8. punkts].
- 45 Šajā lietā ir nepieciešams novērtēt, vai šādas sekas ir paredzēts radīt ar Padomes secinājumiem.

- 46 Šo secinājumu 6. punktā Padome norādīja, ka tā pagaidām nolemj uz laiku apturēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, un pasludināja, ka tā ir gatava pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu, ja izrādītos, ka attiecīgā dalībvalsts neievēro tās saistības, kas norādītas minētajos secinājumos.
- 47 Šajā sakarā vispirms ir nepieciešams konstatēt, ka, tā kā lēmumi uz laiku apturēt uzsākto pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru ir pakārtoti attiecīgo dalībvalstu saistību izpildei, tie pretēji Padomes norādītajam neaprobežojas ar to, ka tiek apstiprināta faktiskā apturēšana uz laiku, kura izriet no tā, ka nav pieņemti akti, kurus Komisija ieteica saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu.
- 48 Tālāk ir nepieciešams uzsvērt, ka attiecīgās saistības ir vienpusējas saistības, kuras ir uzņēmušās divas attiecīgās dalībvalstis ārpus to ieteikumu ietvara, par kuriem tika iepriekš nolemts saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu. Padome tādējādi panāk, ka jebkurš lēmums, ko pieņem saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu, ir atkarīgs no vērtējuma, kura atskaites punkts vairs nebūs to ieteikumu, kas pieņemti saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, saturs, bet gan vienpusējas attiecīgās dalībvalsts saistības.
- 49 Visbeidzot, ir nepieciešams konstatēt, ka, šādā veidā darbojoties, Padome faktiski arī groza ieteikumus, kas iepriekš tika pieņemti saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, tiktāl, ciktāl tā savos secinājumos atliek termiņu, kurā valdības deficīts ir samazināms zem 3 % no IKP, un tā rezultātā groza nepieciešamo stāvokļa uzlabošanas pasākumu nozīmību.

- 50 No iepriekš minētā izriet, ka Padomes secinājumu mērķis bija radīt tiesiskas sekas vismaz tik lielā mērā, cik tie uz laiku aptur uzsākto pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un faktiski groza iepriekš saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu pieņemtos Padomes ieteikumus.
- 51 No minētā izriet, ka prasība ir pieņemama tiktāl, ciktāl tā ir vērsta pret šiem secinājumiem.

Par lietas būtību

- 52 Komisija prasa atcelt Padomes pieņemtos secinājumus attiecībā uz katru no attiecīgajām dalībvalstīm tiktāl, ciktāl ar šiem secinājumiem uz laiku tiek apturēta pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, izmantots instruments, ko neparedz Līgums, un grozīti ieteikumi, par ko Padome pieņēma lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu.

Lietas dalībnieku argumenti

- 53 Komisija norāda, ka Padome, kurai bija iesniegti ieteikumi lēmumiem saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu, pieņēma "secinājumus", kas ir akts, ko neparedz EKL un jo īpaši — EKL 104. pants. Saskaņā ar tās viedokli, Padome nevarēja pieņemt citus instrumentus, kā vien tos, ko paredz EKL 104. pants, konkrēti — lēmumus, kas ir saistoši akti. Komisija papildina, ka tā šādi nevarēja rīkoties vēl jo vairāk tāpēc, ka šie secinājumi ietvēra lēmuma elementus, tādus kā procedūru apturēšana uz laiku, un ieteikumus attiecīgajām dalībvalstīm.

54 Padomes secinājumi tiktāl, ciktāl ar tiem uz laiku tiek apturēta pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra, pārkāpj Regulas Nr. 1467/97 9. panta 1. punkta pirmo ievilkumu, saskaņā ar kuru šo procedūru aptur uz laiku, ja attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši ieteikumiem, kas sniegti saskaņā ar 104. panta 7. punktu. Faktiski no lēmumiem par procedūru apturēšanu uz laiku neizriet, ka šis nosacījums tika izpildīts. Tieši pretēji, no Padomes secinājumiem izriet, ka tā piekrita Komisijas analīzei, no kuras var secināt, ka šis nosacījums netika izpildīts. Turklāt lēmumi par procedūras apturēšanu uz laiku netika pieņemti atbilstoši balsošanas noteikumiem, kas izklāstīti EKL 104. panta 13. punktā, jo tos pieņēma eirozonas dalībvalstis, neņemot vērā attiecīgās dalībvalsts balsi, nevis visas dalībvalstis, izņemot attiecīgo dalībvalsti. Tā kā procedūru apturēt juridiski bija iespējams tikai EKL 104. panta 7. punktā noteiktajā stadijā, tad, ievērojot procesa līdzību, ir jāpiemēro tādi balsošanas noteikumi, kādi piemērojami šajā stadijā.

55 Komisija neapstrīd ekonomisko pamatojumu lēmumam grozīt ieteikumus, par ko Padome pieņēma lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, jo īpaši attiecībā uz pārmērīgā budžeta deficīta samazināšanas termiņa pagarināšanu. Tomēr tā uzskata, ka Padome nevarēja pieņemt ieteikumus, pretēji iepriekš pieņemtajiem ieteikumiem neievērojot Līgumā noteikto procedūru.

56 Padome atgādina tās apsvērumus iebildē par nepieņemamību, proti, ka tās secinājumu būtība ir politiska, nevis tiesiska, un jo īpaši apsvērumu, ka uzsāktās procedūras apturēšana uz laiku automātiski izrietēja no fakta, ka netika pieņemti Komisijas ieteiktie akti.

57 Atbilstoši Padomes norādītajam iespējamā tās secinājumu atcelšana negrozīs uzsāktā pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru faktisko vai tiesisko situāciju. Minēto apstiprina konstatējums, kuru atzīst Komisija, ka šis procedūras

netika pabeigtas un ka Komisija, īstenojot savas iniciatīvas tiesības, saglabā brīvību jebkurā brīdī iesniegt Padomei ieteikumus saskaņā ar EKL 104. panta 7., 8. un 9. punktu, pamatojoties uz tās attiecīgā laika posma apstākļu analīzi.

- 58 Turklāt Padome norāda, ka ieteikumi, kurus tā iepriekš pieņēma saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, ekonomiskās situācijas attīstības rezultātā bija vismaz daļēji novecojuši. Dažādi faktori, jo īpaši mazāk labvēlīga ekonomiskās situācijas attīstība salīdzinājumā ar prognozēm, kas bija pieejamas laikā, kad tika pieņemti ieteikumi, ir radījuši apstākļus, kad attiecīgās dalībvalstis iepriekš noteiktā termiņā nespēja samazināt deficītu.
- 59 Alternatīva Padomei būtu bijusi pieņemt jaunus ieteikumus saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu. Tomēr šāds risinājums nebūtu bijis iespējams, jo Komisija nolēma neiesniegt Padomei jaunus ieteikumus, kas būtu balstīti uz minētajiem noteikumiem.
- 60 Padome attiecīgi uzskatīja, ka ir lietderīgi pieņemt apstrīdētos secinājumus, kas, vienlaicīgi konstatējot ekonomiskās situācijas attīstību, kā arī abu attiecīgo dalībvalstu veiktos pasākumus un uzņemtas saistības, tām norādīja to, kas pēc Padomes domām ir jāveic, lai novērstu pārmērīgo budžeta deficītu.
- 61 Šādai pieejai bija vairākas priekšrocības:
- skaidri norādīt, ka pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra nav pabeigta, bet vienkārši apturēta uz laiku pēc tam, kad netika pieņemti Komisijas ieteikumi;

- norādīt saistības, kādas uzņēmās Francijas Republika un Vācijas Federatīvā Republika, kā arī mērķus, kurus tās apņēmas sasniegt;
- atkārtoti apstiprināt Padomes gatavību rīkoties saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu, ja attiecīgās dalībvalstis neizpildīs savas saistības;
- skaidri norādīt Padomes uzticību Stabilitātes un izaugsmes pakta principiem un noteikumiem.

⁶² Šādi bija iespējams novērst to, ka pēc tam, kad lēmums, ko ieteica pieņemt Komisija saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu, netika pieņemts, Padomes klusēšana mazinātu uzticamību Stabilitātes un izaugsmes paktam, kā arī atstātu uzņēmējus un valūtas tirgu neskaidrības apstākļos ar postošām sekām.

⁶³ Padome uzskata, ka Līgums nesatur regulējumu, kas aizliedz šāda veida rīcību.

⁶⁴ Tā papildina, ka ieteikumi saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, kas tika pieņemti 2003. gada 21. janvārī attiecībā uz Vācijas Federatīvo Republiku un 2003. gada 3. jūnijā attiecībā uz Francijas Republiku, paliek spēkā.

Tiesas vērtējums

- 65 Ir jāpiezīmē, ka pēc būtības, neskatoties uz prasības pieteikuma formulējumu, Komisija prasa Padomes secinājumu atcelšanu tikai tiktāl, ciktāl tie satur lēmumu uz laiku apturēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un lēmumu, ar kuru groza ieteikumus, kurus Padome iepriekš sniedza attiecīgajām dalībvalstīm.
- 66 Tās formālais prasījums atcelt šos secinājumus tiktāl, ciktāl ar tiem izmanto instrumentu, ko neparedz Līgums, faktiski nav autonomas prasījums, bet gan arguments, kas izteikts, lai atbalstītu atcelšanas lūgumu, kas norādīts šī sprieduma iepriekšējā punktā.
- 67 Tādējādi ir nepieciešams izvērtēt šo pēdējo prasījumu pēc tam, kad būs izklāstīta pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras būtība.

Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras būtība

- 68 Saskaņā ar EKL 4. panta 1. un 2. punktu, dalībvalstu un Kopienas darbība paredz izstrādāt ekonomikas politiku, kas balstās uz dalībvalstu ekonomikas politiku precīzu koordināciju un, līdztekus, EMS ieviešanu. Šī paša EKL panta 3. punkts noteic, ka šīs darbības saskan ar šādiem pamatprincipiem: stabilas cenas, stabila valsts finanšu un monetārā sistēma un stabila maksājumu bilance.

- 69 EKL 104. panta 1. punktā norādīts, ka dalībvalstis izvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.
- 70 EKL 104. panta 2.–13. pantā izklāstītās pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras mērķis ir mudināt un, ja nepieciešams, uzdot attiecīgajām dalībvalstīm samazināt budžeta deficītu, ja tāds tiktu konstatēts.
- 71 EKL 104. pantā izklāstītie noteikumi ir precizēti un nostiprināti Stabilitātes un izaugsmes paktā, kas īpaši tika izveidots ar Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija Rezolūciju un Regulu Nr. 1467/97.
- 72 Eiropadomes 1997. gada 17. jūnija Rezolūcijā ir uzsvērtā budžeta disciplīnas nodrošināšanas būtiskā nozīme EMS trešajā posmā. Ievērojot šo konstatējumu, tā svinīgi aicina Padomi apņemties stingri un ātri ieviest visus tās kompetencē esošos stabilitātes un izaugsmes pakta elementus, kā arī pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras piemērošanai noteiktos termiņus uzskatīt par galējiem.
- 73 Regulas Nr. 1467/97 8. apsvērumā norādīts, ka, lai nosargātu cenu stabilitāti, EMS trešajā posmā jāievēro budžeta disciplīna. Šīs pašas regulas 16. apsvērumā ir uzsvērts, ka pārmērīga budžeta deficīta nopietnā problēma trešajā posmā visām iesaistītajām pusēm liek steidzami rīkoties.
- 74 Šajā kontekstā, kuru raksturo nozīmīgums, kādu Līguma autori piešķir budžeta disciplīnas ievērošanai, un šīs disciplīnas ieviešanas noteikumu mērķis, šiem noteikumiem ir piemērojama tāda interpretācija, kas pilnībā nodrošina to lietderīgo iedarbību.

- 75 Ir nepieciešams norādīt, ka, saskaņā ar EKL 104. panta 10. punktu, attiecībā uz šā panta 1. līdz 9. punktu Komisija un dalībvalstis nevar īstenot šā Līguma 226. un 227. pantā paredzētās tiesības griezties Tiesā pret dalībvalsti ar prasību sakarā ar pienākumu neizpildi.
- 76 Kā to jau uzsvēra Komisija, atbildība par to, lai dalībvalstis ievērotu budžeta disciplīnu, galvenokārt gulstas uz Padomi.
- 77 Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra notiek pa posmiem, un tās beigās var piemērot sankcijas atbilstoši EKL 104. panta 11. punktam.
- 78 EKL 104. pants precizē katra posma norisi, kā arī attiecīgo iestāžu lomas un pilnvaras. Vienprātīgi pieņemtā Regula Nr. 1467/97, pamatojoties uz EKL 104. panta 14. punkta otro daļu, nosaka stingrus termiņus, kas jāievēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras norisē, lai atbilstoši 12. apsvērumam Regulas preambulā nodrošinātu tās raitu un efektīvu ieviešanu. Regulas 9. pantā ir noteikts, ka pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru var uz laiku apturēt, ja attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši ieteikumiem vai pieprasījumiem, kas sniegti saskaņā ar attiecīgi 104. panta 7. vai 9. punktu. Tāpat Regulas 10. pantā paredzēta attiecīgās dalībvalsts rīcības uzraudzība.
- 79 Katram procedūras posmam, kurā lietu izvērtē Padome, atbilst attiecīgs akts, kura pieņemšanu tai iesaka Komisija. Katrā posmā Padome izvērtē, vai dalībvalsts ievēro pienākumus, kurus tai uzliek EKL 104. pants, un jo īpaši tos, kas izriet no ieteikumiem un lēmumiem, ko iepriekš pieņēmusi Padome.

- 80 Kā to atzīst Komisija, Padomei ir diskrecionāra vara. Tai tiek iesniegti Komisijas ieteikumi, nevis priekšlikumi EKL 250. panta izpratnē, un tā var, jo īpaši pamatojoties uz to, ka tā atšķirīgi vērtē atbilstošos ekonomiskos datus, veicamos pasākumus un grafiku, kas jāievēro attiecīgajai dalībvalstij, grozīt Komisijas ieteikto aktu ar tādu balsu vairākumu, kāds nepieciešams šāda akta pieņemšanai.
- 81 Tomēr no Līguma izveidotās sistēmas redakcijas un būtības izriet, ka Padome nevar neievērot noteikumus, ko paredz EKL 104. pants, kā arī noteikumus, ko pati Padome sev ir noteikusi Regulā Nr. 1467/97. Tādējādi tā nevar izvēlēties izmantot alternatīvu procedūru, lai, piemēram, pieņemtu aktu, kas nebūtu tāds lēmums, kādu paredz noteiktam posmam, vai kas tiktu pieņemts pie nosacījumiem, kas atšķiras no tiem nosacījumiem, ko paredz piemērojamie noteikumi.
- 82 Ievērojot šo konstatējumu, nepieciešams izvērtēt, vai Padomes secinājumi ir atceļami tiktāl, ciktāl tie satur lēmumu apturēt uz laiku pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un lēmumu grozīt ieteikumus, kurus iepriekš pieņēmusi Padome, piemērojot EKL 104. panta 7. punktu.

Pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras apturēšana uz laiku

- 83 Regulas Nr. 1467/97 preambulas 17. apsvērumā noteikts, ka ir lietderīgi apturēt pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru, ja attiecīgā dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus pēc ieteikuma saskaņā ar 104. panta 7. punktu vai pieprasījuma saskaņā ar 104. panta 9. punktu, kas ir pamudinājums dalībvalstij atbilstoši rīkoties.

- 84 Regulas Nr. 1467/97 9. panta 1. punktā noteikts, ka pārmērīgā budžeta deficīta novēršanas procedūru var apturēt uz laiku, ja attiecīgā dalībvalsts rīkojas atbilstoši Padomes ieteikumiem vai pieprasījumam.
- 85 Ne EKL 104. pants, ne Regula Nr. 1467/97 neparedz iespēju citos gadījumos pieņemt lēmumu par apturēšanu uz laiku.
- 86 Kā to uzsver Padome, procedūru faktiski var apturēt uz laiku, ja Komisijas ieteikumi ir iesniegti Padomei un tā nevar pieņemt lēmumu sakarā ar nepieciešamā vairākuma trūkumu.
- 87 Tomēr šajā lietā apstrīdētie secinājumi tieši noteic, ka Padome “nolemj apturēt uz laiku [...] pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru attiecībā uz [minēto dalībvalsti]” un ka tā “ir gatava pieņemt lēmumu saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu un pamatojoties uz Komisijas ieteikumu, ja [minētā dalībvalsts] nerīkosies saskaņā ar šajos secinājumos minētajām saistībām [...]”.
- 88 Ar šiem paziņojumiem Padome neaprobežojas ar konstatāciju, ka pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra faktiski ir apturēta uz laiku, jo nebija iespējams pieņemt lēmumu, ko ieteica Komisija, proti, situāciju, kurai risinājumu varēja rast jebkurā brīdī. Tiktāl, ciktāl Padomes secinājumi apturēšanu uz laiku pakārto tam, vai attiecīgā dalībvalsts ievēro savas saistības, tie ierobežo Padomes pilnvaras pieņemt lēmumu veikt pieprasījumu saskaņā ar EKL 104. panta 9. punktu, pamatojoties uz iepriekšēju Komisijas ieteikumu, tik ilgi, kamēr saistības tiek uzskatītas par izpildītām. Šādā veidā secinājumi papildus paredz to, ka Padomes vērtējumam, pieņemot lēmumu par pieprasījumu, t.i., turpinot pārmērīga budžeta deficīta

novēršanas procedūru, kā atskaites punkts vairs nav to ieteikumu, kas jau sniegti attiecīgajām dalībvalstīm saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, saturs, bet saistības, ko dalībvalstis ir uzņēmušās vienpusēji.

89 Šāds lēmums par procedūras apturēšanu uz laiku pārkāpj EKL 104. pantu un Regulas Nr. 1467/97 9. punktu.

90 Ir jāpapildina, ka, pieļaujot to, ka procedūra faktiski var tikt apturēta uz laiku tādēļ vien, ka Padome nevar pieņemt lēmumu, ko iesaka Komisija, Tiesa neizsaka savu viedokli par to, vai, piemērojot EKL 104. panta 9. punktu, Padomei varētu būt pienākums pieņemt lēmumu, ja dalībvalsts arī turpmāk neīsteno ieteikumus saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu; tas ir jautājums, par kuru Tiesa nav aicināta sniegt atbildi šīs prāvas ietvaros.

Saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu pieņemto Padomes ieteikumu grozīšana

91 Saskaņā ar EKL 104. panta 13. punktu, lēmumus, kas minēti EKL 104. panta 7. punktā, Padome pieņem tikai pēc Komisijas ieteikuma. Kā tas jau tika norādīts, Padomei ir pilnvaras pieņemt lēmumu, kas atšķiras no Komisijas ieteikuma.

92 Tomēr gadījumos, kad Padome ir pieņēmusi ieteikumus saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, tā vēlāk nevar tos grozīt bez jauniem Komisijas ieteikumiem, kurai, kā to atzīst Padome, ir iniciatīvas tiesības pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā.

- 93 Šajā lietā Padome attiecībā uz Vācijas Federatīvo Republiku 2003. gada 21. janvārī un attiecībā uz Francijas Republiku 2003. gada 3. jūnijā šādus ieteikumus ir pieņēmusi.
- 94 Pirms Padomes secinājumu pieņemšanas netika iesniegti Komisijas ieteikumi, kas, balstoties uz EKL 104. panta 7. punktu, paredzētu pieņemt no iepriekš pieņemtajiem atšķirīgus Padomes ieteikumus.
- 95 Turklāt Padomes secinājumos ietvertie ieteikumi tika pieņemti nevis saskaņā ar balsošanas noteikumiem, kas Padomes ieteikumu gadījumā paredzēti EKL 104. panta 7. punktā, bet saskaņā ar tiem, kas Padomes lēmumu gadījumā paredzēti EKL 104. panta 9. punktā, proti, balsošanā piedaloties vienīgi tām dalībvalstīm, kas ir pievienojušās eirozonai.
- 96 Tādējādi lēmums pieņemt šādus Padomes ieteikumus ir pretējs EKL 104. panta 7. un 13. punktam un tāpēc ir pretrunīgs.
- 97 Ievērojot minēto, Padomes secinājumi, kas tika pieņemti, attiecīgi, par Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku, ir atceļami tiktāl, ciktāl tie satur lēmumu apturēt uz laiku pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un lēmumu grozīt ieteikumus, ko iepriekš bija pieņēmusi Padome, piemērojot EKL 104. panta 7. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 98 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 3. punktam, gadījumos, kad abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs vai kad pastāv izņēmuma apstākļi, Tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši. Tā kā abiem lietas dalībniekiem spriedums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Ar šādu pamatojumu

TIESA (Tiesas plēnums)

nospriež:

- 1) Eiropas Kopienu Komisijas prasība tiktāl, ciktāl tās mērķis ir atcelt Eiropas Savienības Padomes lēmumu par atturēšanos pieņemt formālos instrumentus, kas ietverti Komisijas ieteikumos saskaņā ar EKL 104. panta 8. un 9. punktu, ir nepieņemama;**

2) Padomes 2003. gada 25. novembra secinājumi, kas tika pieņemti, attiecīgi, par Francijas Republiku un Vācijas Federatīvo Republiku, ir atceļami tiktāl, ciktāl tie satur lēmumu apturēt uz laiku pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru un lēmumu grozīt ieteikumus, ko iepriekš bija pieņēmusi Padome, piemērojot EKL 104. panta 7. punktu;

3) katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats.

Skouris

Jann

Timmermans

Rosas

Gulmann

Puissochet

Cunha Rodrigues

Schintgen

Macken

Colneric

von Bahr

Silva de Lapuerta

Lenaerts

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2004. gada 13. jūlijā.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

R. Grass

V. Skouris